FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'Assignatura

Codi	36296
Nom	Intervenció en trastorns de la veu i la parla
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1305 - Grau Mestre/a Educació Primària	Facultat de Formació del Professorat	3	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1305 - Grau Mestre/a Educació Primària	26 - Especialista en Audició i Llenguatge	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
FERNANDEZ MAXIMIANO, RAFAEL	95 - Didàctica de l'Educació Física, Artística i Música
TORDERA ILLESCAS, JUAN CARLOS	80 - Didàctica de la Llengua i la Literatura

RESUM

Intervenció en trastorns de la veu i la parla és una assignatura optativa de la menció d'Audició i Llenguatge del Grau de Magisteri amb una càrrega de 4,5 ECTS. Per a preparar aquesta assignatura, cal tenir en compte que es tracta d'una matèria que exigeix un profund domini de coneixements lingüístics (fonètics i fonològics) de les dues llengües oficials a la Comunitat Valenciana. Aquesta assignatura permetrà a l'estudiant conéixer les diferents patologies de la veu i la parla, tant d'articulació com de fluïdesa, des de la perspectiva educativa i assistencial, atenent fonamentalment a la classificació etiològica. Així mateix, en aquesta matèria, es proporcionarà a l'estudiant coneixements que li permetran realitzar l'avaluació dels subjectes amb trastorns de la veu i la parla amb la finalitat d'arribar a un diagnòstic diferencial imprescindible per a qualsevol tractament. A més a més, amb aquesta matèria, es pretén que l'estudiant adquirisca els coneixements necessaris per poder realitzar la rehabilitació de subjectes amb trastorns de la veu i de la parla dins de les competències que faculten actualment al mestre d'Audició i Llenguatge.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Exigeix profunds coneixements lingüístics. És convenient tenir aprovada lassignatura de Lingüística per a mestres.
Cal haver adquirit una competència lingüística suficient (C1) en les dues llengües cooficials de la Comunitat Valenciana.

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENENTATGE (RD 822/2021)

1305 - Grau Mestre/a Educació Primària

- Expressar-se oralment i per escrit de forma correcta i adequada en les llengües oficials de la comunitat autònoma.
- Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals.
- Analitzar i incorporar de forma crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles; canvis en les relacions de gènere i intergeneracionals, multiculturals i interculturals; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible; i també promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica, compromesa amb la igualtat, especialment entre homes i dones.
- Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individual.
- Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.
- Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula.
- Reconèixer la identitat de cada etapa i les seues característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials i afectives.
- Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula en contextos multiculturals i de coeducació.
- Saber treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada estudiant, així com en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball a l'aula i en l'espai de joc.
- Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar projectes d'innovació identificant indicadors d'avaluació.

- Comprendre que l'observació sistemàtica és un instrument bàsic per a poder reflexionar sobre la pràctica i la realitat, així com contribuir a la innovació i a la millora en educació.
- Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten estudiants amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge, així com adquirir recursos per a afavorir la seua integració.
- Conèixer la diversitat terminològica i les característiques essencials de les diferents alteracions que tenen lloc en el desenvolupament en relació amb la comunicació, el llenguatge, la parla i la veu.
- Conèixer els fonaments biològics i psicològics necessaris per a la comprensió dels trastorns de la comunicació, el llenguatge, la parla i la veu.
- Saber estratègies per a la detecció primerenca d'alteracions en comunicació, llenguatge, veu i parla.
- Dominar els fonaments bàsics de la valoració en trastorns de la comunicació, llenguatge, parla i veu.
- Conèixer i valorar de forma crítica els fonaments de diferents tècniques d'intervenció en trastorns de la comunicació, llenguatge, parla i veu.
- Comunicar de manera oral i escrita observacions i conclusions respecte a pràctiques d'avaluació i intervenció a altres professionals i a la família.
- Contribuir a la millora de les competències comunicatives mitjançant el llenguatge oral i/o l'ús de sistemes augmentatius de comunicació.
- Conèixer i utilitzar adequadament els recursos que les tecnologies de la informació i la comunicació ofereixen per al tractament dels trastorns de la comunicació, el llenguatge, la parla i la veu.
- Col·laborar en l'elaboració d'adaptacions curriculars per atendre estudiants amb necessitats educatives especials derivades de trastorns en la comunicació, el llenguatge, la parla i la veu.
- Dominar les estratègies organitzatives del context escolar per a l'atenció educativa de les necessitats educatives especials relacionades amb els trastorns de la comunicació, el llenguatge, la parla i la veu.
- Utilitzar adequadament recursos públics i privats per a atendre necessitats educatives especials derivades de trastorns en la comunicació, el llenguatge, la parla i la veu.

RESULTATS D'APRENENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

- Conéixer els òrgans fonamentals per a la fonació i l’articulació.

- Conéixer el sistema fonològic de les dues llengües oficials i conéixer les implicacions existents per a la sistematització dels problemes articulatoris.

- Conéixer les fites més importants del desenvolupament del sistema fonològic de les dues llengües cooficials.

- Identificar les diferents etiologies en casos de disfonies.

- Diagnosticar diferencialment casos clínics de disfonies.

- Rehabilitar diferencialment els tipus de disfonies.

- Identificar de forma preventiva potencials problemes de la veu.

- Avaluar quantitativament i qualitativa la veu.

- Conéixer els diferents trastorns de parla que puguen afectar a la població infantil.

- Conèixer els instruments d'avaluació i d'intervenció de la parla existents.

- Saber elaborar proves d'avaluació per a caracteritzar la parla de l'alumnat infantil així com activitats d'intervenció

- Avaluar i diagnosticar casos de trastorns de l'articulació.

- Avaluar i diagnosticar diferencialment casos de trastorns de la fluïdesa.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Introducció a les alteracions en el desenvolupament de la veu

1.1. Introducció als trastorns de la veu i la parla
1.2. Introducció a lAnatomia i a la Fisiologia de la veu i la parla
1.3. Introducció a la Fonètica i Fonologia de lespanyol i del català
1.4. Adquisició foneticofonològica de la parla infantil

2. Trastorn dels sons de la parla (Dislàlia)

2.1. Concepte, etiologia i tipologia de TSP
2.2. Avaluació del TSP
2.3. Intervenció en el tractament del TSP

3. Trastorns de la veu, del ritme i trastorns orgànics

3.1. Disfonia: concepte, diagnòstic i intervenció
3.2. Disfèmia i altres trastorns del ritme: concepte, diagnòstic i intervenció
3.3. Disglòssia i disàrtria: concepte, diagnòstic i intervenció

4. El mestre dAudició i Llenguatge i l'escola

4.1. Implicacions en l'aprenentatge del llenguatge escrit
4.2. Adaptacions curriculars en xiquets amb trastorns en el desenvolupament del llenguatge
4.3. Coordinació amb els professionals implicats i amb les famílies

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	45,00	100
Estudi i treball autònom	67,50	0
TOTAL	**112,50**	

METODOLOGIA DOCENT

1. **Lliçó magistral o classe d'exposició teòrica**. Serà una metodologia imprescindible per a exposar i debatre coneixements teòrics, bé comuns o bé de les àrees específiques.

2. **Interrogació didàctica**. Serà un complement de la lliçó magistral per a promoure l'aprenentatge constructivista. A més a més, els resultats podran ser utilitzats per a avaluar bé l'aprenentatge o bé per a promoure la reflexió entorn del coneixement teòric.

3. **Pràctiques i exercicis**. Es realitzaran diferents pràctiques que permeten conéixer les principals eines per a avaluar i/o rehabilitar la veu i la parla.

4. **Treball**. Bé de forma individual o bé de forma col·lectiva (entre 2 o 3 persones, segons decidisca el professor), es proposarà un treball relacionat amb alguns dels temes del programa. Aquest treball, per ser aprovat, ha de respectar escrupolosament la normativa acadèmica per a la realització dels treballs: la còpia total o parcial, la consulta de fonts de dubtosa qualitat acadèmica (*Rincón del Vago*, *Wikipèdia/Viquipèdia* o semblants, blogs personals...), la no-citació convenient de la font i altres possibles defectes acadèmics (v.gr.: text inadequat, no cohesionat, no coherent o amb moltes incorreccions) poden ser motiu suficient per obtenir un suspés (un 0).

6. **Participació**. L'assistència a classe és obligatòria i no serà puntuable. Ara bé, de l'alumne que assistisca a classe, s'espera la seua participació activa i reflexiva.

AVALUACIÓ

El sistema d'avaluació amb caràcter general del mòdul tindrà les següents característiques:

a) **Examen final**: Entre un 60% i 80% de la nota final. Les característiques i el tipus d'examen o exàmens seran proposats pel professor de l'assignatura. Esta prova s'ha d'aprovar obligatòriament.

b) **Treball**: El professor podrà proposar diversos tipus d'activitats i treballs (individuals o en grup, fets a l'aula o fora d'ella) que tindran un valor del 20% o 40%. Aquest apartat no és recuperable

c) En cas que no es puga dur una avaluació contínua de l'assignatura, l'alumnat només podrà optar a la realització d'un examen la puntuació del qual estarà entre el 70-80% de la qualificació global en primera i en segona convocatòria.

Per a l'avaluació final del curs, es tindrà en compte:

- L'actitud cap a l'assignatura i el respecte als companys i al professor.

- La competència lingüística i comunicativa de l'estudiant, tant oral com escrita, en relació amb el nivell C1 del Marc Europeu de Referència, de la llengua en què s'imparteix l'assignatura. Tot escrit (examen, treball, etc...) ha de ser sempre adequat, coherent, cohesionat i correcte.

- La realització de treballs respectuosos amb l'ètica acadèmica. El plagi o l'ús indegut d'eines d'intel·ligència artificial podrà ser sancionat d'acord amb l'article 15 del reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València. El plagi, total o parcial, podrà comportar tant el suspens immediat en l'assignatura com l'obertura d'un expedient acadèmic. S'entén per plagi la reproducció de paràgrafs o expressions d'altres autors sense citar la font.

L'incompliment d'aquests punts pot suposar el suspens en l'assignatura, independentment dels coneixements assolits de la matèria.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- TORDERA YLLESCAS, J.C. (2024). Historia de la lingüística clínica. De los aspectos antropológicos a los aspectos ligüísticos y logopédicos. Tirant lo blanch.
- PERELLÓ, J. (1990): Trastornos del habla. Barcelona: Masson.
- SALGADO RUIZ, A. (2007). Manual practico de tartamudez. Madrid: Síntesis.
- SERRA, M. et alii (2000). La adquisición del lenguaje. Barcelona: Ariel Psicología.
- SUSANIBAR, F et alii (2016): Trastornos del habla, de los fundamentos a la evaluación. Madrid: EOS.
- ANDREU BARRACHINA, L. (2012): Desenvolupament i avaluació del llenguatge oral. Barcelona: editorial UOC.

- DINVILLE, C. (1996): Los trastornos de la voz y su reeducación. Barcelona: Masson.
- FIUZA ASOREY, M. J. (2013): Educación vocal. Madrid: Pirámide.
- LE HUCHE, F. & A. ALLATI (2003): La voz. Barcelona: Masson. 4 volums. 2 ed.
- Aguado, G., Fernàndez-Zuñiga, A., Gambra, S., Perelló, E., Vila-Rovira, J. (2013). Trastorns de la parla i d UOC.https://openaccess.uoc.edu/bitstream/10609/70949/1/Trastorns%20de%20la%20parla%20i%20de%20la%

Complementàries

- BERMELL, Mª A. (2001). Programas de intervención educativa. Libro del profesor. Rivera ediciones, Valencia .
- BERMELL, Mª A. (2001). Programa de intervención educativa. Libro del alumno. Vol 1. Rivera ediciones, Valencia.
- GRAU, C. L. & GIL, D. (2012): Intervención Psicoeducativa en Necesidades Específicas de Apoyo Educativo. Pearson Education. S.A., Madrid.
- ARIAS, D. & VARGAS, C.(2003): La creación artística como terapia. RBA Libros, Barcelona.
- BUENO MARTÍN et. al. (1994): Deficiencia visual. Aspectos psicoevolutivos y educativos. Ed. Aljibe.
- CARNACEA, A. y LOZANO, A. (Coords.) (2011): Arte, intervención y acción social. Mediaciones Sociales, 9, II semestre, pp. 187-191.
- DALLEY, T. (1987): El arte como terapia. Herder, Barcelona.
- CUART, F. (2002). La voz como instrumento. Palabra y canto. Madrid: Real Musical.
-DOMÍNGUEZ, I. Y SANGUINETTI, H. Ritmo y lenguaje. Discriminación auditiva. Madrid: ICCE (Instituto Calasanz de Ciencias de la Educación).
-MENDOZA, E. (1985). Hablar. Estudio de las alteraciones del lenguaje en la edad preescolar. Granada: Gráficos Arte.
-TULÓN, C. (2005). Cantar y hablar. Badalona: Paidotribo.
-TULÓN, C. (2006). La voz. Técnica vocal para la rehabilitación de la voz en las disfonías funcionales. Badalona: Paidotribo.
- TORRES GALLARDO, B. y F. GIMENO PÉREZ (2008): Anatomía de la voz. Badalona: Paidotribo.
- TULÓN, C. (2006). La voz. Técnica vocal para la rehabilitación de la voz en las - disfonías funcionales. Badalona: Paidotribo.
VILLEGAS LIROLA, F. (2012): Materiales de logopèdia. Evaluación e intervención de las dificultades logopédicas. Madrid: Pirámide.